

43. Perjantaina 16 päivänä kesäkuuta 1995

kello 13 (13.12)

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Toinen käsittely

1) Hallituksen esitys laeiksi peruskoululain sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta 1018

Hallituksen esitys 35/1995 vp
Sivistysvaliokunnan mietintö 4/1995 vp

2) Hallituksen esitys laiksi opintotukilain muuttamisesta 1019

Hallituksen esitys 21/1995 vp
Sivistysvaliokunnan mietintö 5/1995 vp
Lakialoite 13/1995 vp

3) Hallituksen esitys laiksi lapsilisälain 7 §:n muuttamisesta 1021

Hallituksen esitys 28/1995 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö 1/1995 vp

4) Hallituksen esitys laiksi pakkokeino-
lain 5 a luvun 2 §:n muuttamisesta 1022

Hallituksen esitys 9/1995 vp
Lakivaliokunnan mietintö 4/1995 vp

5) Hallituksen esitys laiksi tallettajien
saamisten turvaamisesta säästökassatoimintaa harjoittavassa osuuskunnassa
annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys 34/1995 vp
Talousvaliokunnan mietintö 8/1995 vp

Ainoa käsittely

6) Vuoden 1994 valtiopäiviltä lepäämässä olevat ehdotukset saamelaisten kulttuuri-itsehallintoa koskevien säännösten ottamisesta Suomen Hallitusmuotoon ja muuhun lainsäädäntöön 1023

Lepäämässä olevat lakiehdotukset (HE 248/1994 vp)
Perustuslakivaliokunnan mietintö 1/1995 vp

Lähetekeskustelu

7) Lakialoite laiksi rintamasotilastunnuksen myöntämisestä vuosina 1945—1950 merimiinojen raivaukseen osallistuneille Suomen kansalaisille 1026

Lakialoite 18/1995 vp (Paasio ym.)

Puhetta johtaa puhemies Uosukainen.

Nimenuudossa merkitään poissa oleviksi ensimmäinen varapuhemies Anttila S-L. sekä edustajat Aaltonen, Alaranta, Enestam, Ihamäki, Juhantalo, Koskinen H., Norrback, Rauramo, Saari, Salolainen, Suhola, Veteläinen, Vihriälä, Virtanen ja Vistbacka.

Ilmoitussasiat:

„ Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä yksityisasioiden vuoksi edustajat Aalto-

nen, S-L. Anttila, Juhantalo, Rauramo, Saari, Veteläinen, Vihriälä ja Virtanen.

Uudet hallituksen esitykset

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että tasavallan presidentti on tänään antanut eduskunnalle hallituksen esitykset n:ot 50—55.

Kirjalliset kysymykset

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että eduskunnalle ovat, puhemiehelle osoitettuina, saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin n:ot 41—43, 45—49, 51, 52, 55 ja 57. Nämä kysymykset vastauksineen on nyt jaettu edustajille.

Puheenvuoron saatuaan lausuu

E d. T u o m i o j a : Arvoisa puhemies! Suuren valiokunnan jäsenille ilmoitetaan, että valiokunta kokoontuu tänään kello 14.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Hallituksen esitys laeiksi peruskoululain sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 35/1995 vp
Sivistysvaliokunnan mietintö 4/1995 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö n:o 4. Eilen pidetyssä kolmannessa täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu asiasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy ensimmäisen lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

84 d §

Keskustelu:

E d. K o r t e n i e m i : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisesti.

E d. T a k k u l a : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Korteniemen tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Takkulan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 136 jaa- ja 45 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 17. (Ään. 1)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

10 a luvun otsikko, voimaantulosäännös, johdantolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Eduskunta ryhtyy toisen lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

12 §

Keskustelu:

E d. K o r t e n i e m i : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisesti.

E d. T a k k u l a : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Korteniemen tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Takkulan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 44 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 16. (Ään. 2)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

12 §

Voimaantulosäännös, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Keskustelu:

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

Ed. K o r t e n i e m i : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että valiokunnan ehdotus hylätään eli että pykälä poistetaan.

2) Hallituksen esitys laiksi opintotukilain muuttamisesta

Ed. T a k k u l a : Arvoisa rouva puhemies! Kannatan ed. Korteniemen tekemää ehdotusta.

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 21/1995 vp
Sivistysvaliokunnan mietintö 5/1995 vp
Lakialoite 13/1995 vp

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö n:o 5. Tänäpä pidetyssä ensimmäisessä täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu asiasta päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Takkulan kannattamana ehdottanut vastalauseen mukaisesti, että pykälä poistettaisiin.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Eduskunta ryhtyy hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsitteelyyn.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

11 §

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 46 ei-ääntä; poissa 15. (Ään. 4)

Keskustelu:

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ed. K o r t e n i e m i : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisesti.

13 §

Keskustelu:

Ed. T a k k u l a : Arvoisa puhemies! Edelleen kannatan ed. Korteniemen tekemää ehdotusta.

Ed. K o r t e n i e m i : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että valiokunnan ehdotuksen mukainen pykälä poistetaan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ed. T a k k u l a : Arvoisa rouva puhemies! Kannatan ed. Korteniemen tekemää ehdotusta.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Takkulan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin vastalauseen mukaisena.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Takkulan kannattamana ehdottanut, että pykälä poistettaisiin.

Äänestys ja päätös:

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

Äänestys ja päätös:

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 137 jaa- ja 46 ei-ääntä; poissa 16. (Ään. 3)

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 137 jaa- ja 46 ei-ääntä; poissa 16. (Ään. 5)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

14 §

Keskustelu:

Ed. K o r t e n i e m i : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että valiokunnan ehdotuksen mukainen pykälä poistetaan.

Ed. T a k k u l a : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Korteniemen tekemää perusteltua ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Takkulan kannattamana ehdottanut, että pykälä poistettaisiin.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 46 ei-ääntä; poissa 15. (Ään. 6)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

16 §

Keskustelu:

Ed. K o r t e n i e m i : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että valiokunnan ehdotuksen mukainen pykälä poistetaan.

Ed. T a k k u l a : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Korteniemen tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Takkulan kannattamana ehdottanut, että pykälä poistettaisiin.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 139 jaa- ja 44 ei-ääntä; poissa 16. (Ään. 7)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

17 § hyväksytään keskustelutta.

19 §

Keskustelu:

Ed. K o r t e n i e m i : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että valiokunnan ehdotuksen mukainen pykälä poistetaan.

Ed. T a k k u l a : Arvoisa rouva puhemies! Kannatan ed. Korteniemen tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Takkulan kannattamana ehdottanut, että pykälä poistettaisiin.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 45 ei-ääntä; poissa 16. (Ään. 8)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

22 § hyväksytään keskustelutta.

Voimaantulosäännös

Keskustelu:

Ed. K o r t e n i e m i : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että voimaantulosäännös hyväksyttäisiin seuraavan sisältöisenä: ”Tämä laki on määräaikaisena voimassa elokuun 1 päivästä 1995 lukien 31 päivään joulukuuta 1995 saakka.”

Ed. T a k k u l a : Arvoisa rouva puhemies! Kannatan ed. Korteniemen ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Takkulan kannattamana ehdottanut, että voimaantulosäännös hyväksyttäisiin hänen edellä esittämässään muodossa.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Korteniemen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 136 jaa- ja 46 ei-ääntä; poissa 17. (Ään. 9)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Eduskunta yhtyy sivistysvaliokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Hallituksen esitys laiksi lapsiliselain 7 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 28/1995 vp
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö 1/1995 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö n:o 1. Viime keskiviikkona pidetyssä ensimmäisessä täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu asiasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

7 §

Keskustelu:

Ed. K a l l i s : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä hyväksyttäisiin seuraavan sisältöisenä:

”Lapsilisän määrä

Lapsilisä on lasta kohden 540 markkaa kalenterikuukaudessa.

Edellä 6 §:ssä tarkoitetun lapsilisän nostamiseen oikeutetun henkilön toisesta lapsesta lapsilisä on kuitenkin 690 markkaa, kolmannesta 880 markkaa, neljänestä 1 000 markkaa sekä viidennestä ja jokaisesta seuraavasta lapsesta 1 190 markkaa kalenterikuukaudessa.

Jos lapsi on 11 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla laitos- tai perhehoidossa ja lapsilisä maksetaan kunnalle taikka jos lapsilisä 12 §:n 1 momentin nojalla maksetaan lapselle itselleen, lapsilisä on 540 markkaa kalenterikuukaudessa. Yksinhuoltajan lapsesta lapsilisä kuitenkin maksetaan korotettuna 200 markalla kalenterikuukaudessa.”

Ed. J ä ä s k e l ä i n e n : Arvoisa rouva puhemies! Kannatan ed. Kalliksen hyvää ehdotusta.

Ed. H u u h t a n e n : Arvoisa puhemies! Keskusta vastustaa lapsilisien leikkauksia, mutta tässä äänestyksessä näemme, että ed. Kalliksen ehdottama muoto on parempi kuin mietinnössä oleva.

P u h e m i e s : Tässä keskustelussa esitetään ainoastaan ehdotukset ja kannatukset.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Kallis ed. Jääskeläisen kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin hänen edellä esittämässään muodossa.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Kalliksen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 132 jaa- ja 46 ei-ääntä, 6 tyhjää; poissa 15. (Ään. 10)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Voimaantulosäännös, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

4) Hallituksen esitys laiksi pakkokeinolain 5 a luvun 2 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 9/1995 vp
Lakivaliokunnan mietintö 4/1995 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö n:o 4. Eilen pidetyssä kolmannessa täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu asiasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

5 a luvun 2 §

P u h e m i e s : Pykälä käsitellään kohdittain.

2 §:n 1 kohta

Keskustelu:

Ed. A i t t o n i e m i : Rouva puhemies! Vastalauseeseen viitaten ehdotan, että 1 kohta hyväksytään kuten hallituksen esityksessä eli että maanpetoksellinen yhteydenpito tulee telekuuntelumahdollisuuden piiriin.

Ed. R y h ä n e n : Arvoisa rouva puhemies! Kannatan ed. Aittoniemen tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Aittoniemi ed. Ryhäsen kannattamana ehdottanut, että pykälän 1 kohta hyväksyttäisiin hallituksen esityksen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Aittoniemen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 45 ei-ääntä; poissa 16. (Ään. 11)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

2 §:n 2—4 kohta hyväksytään keskustelutta.

2 §:n uusi 5 kohta, jota ei ole mietinnössä

Keskustelu:

Ed. A i t t o n i e m i : Rouva puhemies! Jotta talousrikollisuuteen viimeinkin päästäisiin kiinni, ehdotan vastalauseen mukaisesti, että törkeä veropetos lisätään tähän luetteloon 5 kohdaksi.

Ed. R y h ä n e n : Arvoisa rouva puhemies! Kannatan ed. Aittoniemen tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Aittoniemi ed. Ryhäsen kannattamana ehdottanut, että pykälään lisättäisiin uusi 5 kohta vastalauseen mukaisesti.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö, jossa ei ole tätä kohtaa, ”jaa”; ed. Aittoniemen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 46 ei-ääntä; poissa 15. (Ään. 12)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

2 §:n 5—12 kohta, voimaantulosäännös, johdantolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

5) Hallituksen esitys laiksi tallettajien saamisen turvaamisesta säästökassatoimintaa harjoittavassa osuuskunnassa annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 34/1995 vp
Talousvaliokunnan mietintö 8/1995 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 8. Eilen pidetyssä kolmannessa täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu asiasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

13 §

Keskustelu:

Ed. S m e d s : Arvoisa puhemies! Ehdotan, että pykälä hyväksyttäisiin mietinnössä olevan vastalauseen mukaisessa muodossa.

Ed. A l a - N i s s i l ä : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Smedsin ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Smeds ed. Ala-Nissilän kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Smedsin ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 136 jaa- ja 48 ei-ääntä; poissa 15. (Ään. 13)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Voimaantulosäännös, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

6) Vuoden 1994 valtiopäiviltä lepäämässä olevat ehdotukset saamelaisten kulttuuri-itsehallintoa koskevien säännösten ottamisesta Suomen Hallitusmuotoon ja muuhun lainsäädäntöön

Ainoa käsittely

Lepäämässä olevat lakiehdotukset (HE 248/1994 vp)

Perustuslakivaliokunnan mietintö 1/1995 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on perustuslakivaliokunnan mietintö n:o 1, jossa valiokunta ehdottaa, että lepäämään jätettäväksi hyväksytyt lakiehdotukset hyväksyttäisiin valiokunnan mietinnössä ehdotetulla tavalla asiasisällöltään muuttamattomina. Viime tiistain täysistunnossa julistettiin keskustelu asiasta päättyneeksi.

Keskustelussa on ed. Korteniemi ed. Mannisen kannattamana ehdottanut, että lakiehdotukset hylättäisiin.

Ed. Itälä on ed. Tennilän kannattamana ehdottanut perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta toteaa, ettei uudistus merkitse muutosta siihen, ketkä saavat harjoittaa poronhoitoa, metsästystä, kalastusta tai muitakaan elinkeinoja perinteisillä saamelaisalueilla.”

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestykset ja päätökset:

P u h e m i e s : Ensin on päätettävä lakiehdotusten hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Hyväksytyt menettelytavan mukaisesti päätös tehdään kunkin lakiehdotuksen kohdalta erikseen.

Ensimmäinen lakiehdotus

Joka hyväksyy lepäämään jätettäväksi hyväksytyt ensimmäisen lakiehdotuksen, äänestää ”jaa”; joka ei sitä hyväksy, äänestää ”ei”. Jos vähintään 2/3 annetuista äänistä on jaa-ääniä, on lakiehdotus hyväksytty, mutta muuten se on hylätty.

”Jaa” äänestävät seuraavat edustajat:

Aho, Ala-Harja, Ala-Nissilä, Alho, Andersson C., Andersson J., Anttila U., Apukka, Aula, Aura, Backman, Biaudet, Brax, Bremer, Bryggare, Dromberg, Elo, Filatov, Gustafsson, Halonen, Hassi, Heinonen, Hellberg, Helle, Huotari, Hurskainen, Huttu, Huuhtanen, Hysälä, Häkämies, Hämäläinen, Immonen, Isohookana-Asunmaa, Itälä, Jaakonsaari, Jansson, Joenpalo, Juurola, Jääskeläinen, Jätteenmäki, Kaarilahti, Kalli, Kallio, Kalliomäki, Kanerva, Kantalainen, Karhunen, Karjalainen, Karjula, Karpio, Kautto, Kekkonen, Kiljunen, Kiviniemi, Knaapi, Kokkonen, Komi, Korhonen M., Korkea-osa, Koski M., Koski V., Koskinen J., Koskinen M., Krohn, Kuisma, Kukkonen J., Kukkonen U-M., Kuoppa, Kuosmanen, Kääriäinen, Laakso, Laaksonen, Lahtela, Lamminen, Lapintie, Lax, Leppänen J., Leppänen P., Liikkanen, Lindén, Lindroos, Linnainmaa, Louekoski, Luhtanen, Lämsä, Löf, Malm, Markkula H., Markkula M., Mikkola, Mähönen, Mönkäre, Niinistö, Nikula, Nurmi, Nyby, Ojala A., Ojala O., Ojala R., Olin, Paasilinna, Paasio, Partanen, Pekkarinen, Peltomo,

Penttilä, Perho-Santala, Pesälä, Pietikäinen M., Pietikäinen S., Piha, Pohjola M., Pohjola T., Polvi, Prusti, Puhakka, Puhjo, Puisto, Pulliainen, Pykäläinen, Rajamäki, Ranta-Muotio, Rantanen, Rehn, Rimmi, Rinne, Roos, Rosendahl, Saarinen, Saario, Seppänen, Skinnari, Soininvaara, Suhola, Tahvanainen, Taina, Tarkka, Tennilä, Tiilikainen, Tiuri, Tiusanen, Tulonen, Tuomioja, Tykkyläinen, Törnqvist, Uotila, Vanhanen, Vehkaoja, Vehviläinen, Viinanen, Viitamies, Viitanen, Viljamaa, Vokkolainen, Vuorensola, Vähänäkki, Väistö, Wahlström ja Zyskowitz.

”Ei” äänestävät seuraavat edustajat:

Aittoniemi, Kallis, Kankaanniemi, Koistinen, Korteniemi, Kurola, Lehtosaari, Lindqvist, Manninen, Myllyniemi, Mölsä, Pehkonen, Rask, Ryhänen, Räsänen, Saapunki, Savela, Smeds, Takkula ja Vistbacka.

”Tyhjää” äänestävät edustajat Kempainen ja Korhonen R.

Poissa äänestyksestä ovat seuraavat edustajat:

Aaltonen, Alaranta, Anttila S-L., Enestam, Ihamäki, Juhantalo, Koskinen H., Laitinen, Lipponen, Norrback, Rauramo, Saari, Salo, Salolainen, Sasi, Veteläinen, Vihriälä ja Virtanen.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 159 jaa- ja 20 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 18. (Ään. 14)

Eduskunta on hyväksynyt lepäämään jätettäväksi hyväksytyyn ensimmäisen lakiehdotuksen.

Toinen lakiehdotus

Joka hyväksyy lepäämään jätettäväksi hyväksytyyn toisen lakiehdotuksen, äänestää ”jaa”; jos ”ei” voittaa, on lakiehdotus hylätty.

P u h e m i e s : Ilmoitan, että pöytäkirjaan merkitään, miten kukin edustaja on äänestänyt.

”Jaa” äänestävät seuraavat edustajat:

Aho, Ala-Harja, Ala-Nissilä, Alho, Andersson C., Andersson J., Anttila U., Apukka, Aula, Aura, Backman, Biaudet, Brax, Bremer, Bryggare, Dromberg, Elo, Filatov, Gustafsson, Halonen, Hassi, Heinonen, Hellberg, Helle,

Huotari, Hurskainen, Huttu, Huuhtanen, Hysälä, Häkämies, Hämäläinen, Immonen, Isohookana-Asunmaa, Itälä, Jaakonsaari, Jansson, Joenpalo, Juurola, Jääskeläinen, Jätteenmäki, Kaarilahti, Kalli, Kallio, Kalliomäki, Kanerva, Kantalainen, Karhunen, Karjalainen, Karjula, Karpio, Kautto, Kekkonen, Kiljunen, Kiviniemi, Knaapi, Kokkonen, Komi, Korhonen M., Korhonen R., Korkea-osa, Koski M., Koski V., Koskinen J., Koskinen M., Krohn, Kuisma, Kukkonen J., Kukkonen U-M., Kuoppa, Kuosmanen, Kääriäinen, Laakso, Laaksonen, Lahtela, Lamminen, Lapintie, Lax, Leppänen J., Leppänen P., Liikkanen, Lindén, Lindroos, Linnainmaa, Louekoski, Luhtanen, Lämsä, Löf, Malm, Markkula H., Markkula M., Mikkola, Mähönen, Mönkäre, Niinistö, Nikula, Nurmi, Nyby, Ojala A., Ojala O., Ojala R., Olin, Paasilinna, Paasio, Partanen, Pekkarinen, Peltomo, Penttilä, Perho-Santala, Pesälä, Pietikäinen M., Pietikäinen S., Piha, Pohjola M., Pohjola T., Polvi, Prusti, Puhakka, Puhjo, Puisto, Pulliainen, Pykäläinen, Rajamäki, Ranta-Muotio, Rantanen, Rehn, Rimmi, Rinne, Roos, Rosendahl, Saarinen, Saario, Sasi, Savela, Seppänen, Skinnari, Soininvaara, Suhola, Tahvanainen, Taina, Tarkka, Tennilä, Tiilikainen, Tiuri, Tiusanen, Tulonen, Tykkyläinen, Törnqvist, Uotila, Vanhanen, Vehkaoja, Vehviläinen, Viinanen, Viitamies, Viitanen, Viljamaa, Vokkolainen, Vuorensola, Vähänäkki, Väistö, Wahlström ja Zyskowitz.

”Ei” äänestävät seuraavat edustajat:

Aittoniemi, Kallis, Kankaanniemi, Koistinen, Korteniemi, Kurola, Lehtosaari, Lindqvist, Manninen, Myllyniemi, Mölsä, Pehkonen, Rask, Ryhänen, Räsänen, Saapunki, Salo, Smeds, Takkula ja Vistbacka.

Poissa äänestyksestä ovat seuraavat edustajat:

Aaltonen, Alaranta, Anttila S-L., Enestam, Ihamäki, Juhantalo, Kempainen, Koskinen H., Laitinen, Lipponen, Norrback, Rauramo, Saari, Salolainen, Tuomioja, Veteläinen, Vihriälä ja Virtanen.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 161 jaa- ja 20 ei-ääntä; poissa 18. (Ään. 15)

Eduskunta on hyväksynyt lepäämään jätettäväksi hyväksytyyn toisen lakiehdotuksen.

Kolmas lakiehdotus

Joka hyväksyy lepäämään jätettäväksi hyväksytyn kolmannen lakiehdotuksen, äänestää ”jaa”; jos ”ei” voittaa, on lakiehdotus hylätty.

P u h e m i e s : Ilmoitan, että pöytäkirjaan merkitään, miten kukin edustaja on äänestänyt.

”Jaa” äänestävät seuraavat edustajat:

Aho, Ala-Harja, Ala-Nissilä, Alho, Andersson C., Andersson J., Anttila U., Apukka, Aula, Aura, Backman, Biaudet, Brax, Bremer, Bryggare, Dromberg, Elo, Filatov, Gustafsson, Halonen, Hassi, Heinonen, Hellberg, Helle, Huotari, Hurskainen, Huttu, Huuhtanen, Hyssälä, Häkämies, Hämäläinen, Immonen, Isohookana-Asunmaa, Itälä, Jaakonsaari, Jansson, Joenpalo, Juurola, Jääskeläinen, Jätteenmäki, Kaarilahti, Kalli, Kallio, Kalliomäki, Kanerva, Kantalainen, Karhunen, Karjalainen, Karjula, Karpio, Kautto, Kekkonen, Kiljunen, Kiviniemi, Knaapi, Kokkonen, Komi, Korhonen M., Korhonen R., Korkea-osa, Koski M., Koski V., Koskinen J., Koskinen M., Krohn, Kuisma, Kukkonen J., Kukkonen U-M., Kuoppa, Kuosmanen, Kääriäinen, Laakso, Laaksonen, Lahtela, Lamminen, Lapintie, Lax, Leppänen J., Leppänen P., Liikkanen, Linden, Lindroos, Linnainmaa, Louekoski, Luhtanen, Lämsä, Löf, Malm, Markkula H., Markkula M., Mikkola, Mähönen, Mönkäre, Niinistö, Nikula, Nurmi, Nyby, Ojala A., Ojala O., Ojala R., Olin, Paasilinna, Paasio, Partanen, Pekkari, Peltomäki, Penttilä, Perho-Santala, Pesälä, Pietikäinen M., Pietikäinen S., Piha, Pohjola M., Pohjola T., Polvi, Prusti, Puhakka, Puhjo, Puisto, Pulliainen, Pykäläinen, Rajamäki, Ranta-Muotio, Rantanen, Rehn, Rimmi, Rinne, Roos, Rosendahl, Saarinen, Saario, Sasi, Seppänen, Skinnari, Soininvaara, Suhola, Tahvanainen, Taina, Tarkka, Tennilä, Tiilikainen, Tiuri, Tiusanen, Tulonen, Tykkyläinen, Törnqvist, Uotila, Vanhanen, Vehkaoja, Vehviläinen, Viinanen, Viitamies, Viitanen, Viljamaa, Vokkolainen, Vuorensola, Vähänäkki, Väistö, Wahlström ja Zyskowitz.

”Ei” äänestävät seuraavat edustajat:

Aittoniemi, Kallis, Kankaanniemi, Kemppainen, Koistinen, Korteniemi, Kurola, Lehtosaari, Lindqvist, Manninen, Myllyniemi, Mölsä, Peh-

konen, Rask, Ryhänen, Räsänen, Saapunki, Salo, Savela, Smeds, Takkula ja Vistbacka.

Poissa äänestyksestä ovat seuraavat edustajat:

Aaltonen, Alaranta, Anttila S-L., Enestam, Ihamäki, Juhantalo, Koskinen H., Laitinen, Lipponen, Norrback, Rauramo, Saari, Salolainen, Tuomioja, Veteläinen, Vihriälä ja Virtanen.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 160 jaa- ja 22 ei-ääntä; poissa 17. (Ään. 16)

Eduskunta on hyväksynyt lepäämään jätettäväksi hyväksytyn kolmannen lakiehdotuksen.

P u h e m i e s : Lopuksi on päätettävä perusteluja koskevasta ehdotuksesta.

Mietintö ”jaa”, ed. Itälän ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Ilmoitan, että pöytäkirjaan merkitään, miten kukin edustaja on äänestänyt.

”Jaa” äänestävät seuraavat edustajat:

Kiviniemi, Koski M., Kurola, Leppänen J., Penttilä ja Tarkka.

”Ei” äänestävät seuraavat edustajat:

Aho, Aittoniemi, Ala-Harja, Ala-Nissilä, Alho, Andersson C., Andersson J., Anttila U., Apukka, Aula, Aura, Backman, Biaudet, Brax, Bremer, Bryggare, Dromberg, Elo, Filatov, Gustafsson, Halonen, Hassi, Heinonen, Hellberg, Helle, Huotari, Hurskainen, Huttu, Huuhtanen, Hyssälä, Häkämies, Hämäläinen, Immonen, Isohookana-Asunmaa, Itälä, Jaakonsaari, Joenpalo, Juurola, Jääskeläinen, Jätteenmäki, Kaarilahti, Kalli, Kallio, Kallis, Kanerva, Kankaanniemi, Kantalainen, Karhunen, Karjalainen, Karjula, Karpio, Kautto, Kekkonen, Kiljunen, Knaapi, Koistinen, Kokkonen, Komi, Korhonen M., Korhonen R., Korteniemi, Koski V., Koskinen J., Koskinen M., Krohn, Kuisma, Kukkonen J., Kukkonen U-M., Kuoppa, Kuosmanen, Kääriäinen, Laakso, Laaksonen, Lahtela, Lamminen, Lapintie, Lax, Lehtosaari, Leppänen P., Liikkanen, Lindén, Lindqvist, Lindroos, Linnainmaa, Louekoski, Luhtanen, Lämsä, Löf, Malm, Manninen, Markkula H., Markkula M., Mikkola, Myllyniemi, Mähönen, Mölsä, Mönkäre, Niinistö, Nikula, Nurmi, Nyby, Ojala A.,

Ojala O., Ojala R., Olin, Paasilinna, Paasio, Partanen, Pehkonen, Pekkarinen, Peltomo, Perho-Santala, Pesälä, Pietikäinen M., Pietikäinen S., Piha, Pohjola M., Pohjola T., Polvi, Prusti, Puhakka, Puhjo, Puisto, Pulliainen, Pykäläinen, Rajamäki, Ranta-Muotio, Rantanen, Rask, Rehn, Rimmi, Rinne, Roos, Rosendahl, Ryhänen, Räsänen, Saapunki, Saarinen, Saario, Salo, Sasi, Savela, Seppänen, Skinnari, Smeds, Soini-vaara, Suhola, Tahvanainen, Taina, Takkula, Tennilä, Tiilikainen, Tiuri, Tiusanen, Tulonen, Tykkyläinen, Törnqvist, Uotila, Vanhanen, Vehkaoja, Vehviläinen, Viinanen, Viitames, Viitainen, Viljamaa, Vistbacka, Vokkolainen, Vuorensola, Vähänäkki, Väistö, Wahlström ja Zyskowicz.

”Tyhjää” äänestävät edustajat Jansson ja Korkeaoja.

Poissa äänestyksestä ovat seuraavat edustajat:

Aaltonen, Alaranta, Anttila S-L., Enestam, Ihämäki, Juhantalo, Kalliomäki, Kempainen, Koskinen H., Laitinen, Lipponen, Norrback, Rauramo, Saari, Salolainen, Tuomioja, Veteläinen, Vihriälä ja Virtanen.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 6 jaa- ja 172 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 19. (Ään. 17)

Eduskunta on hyväksynyt ed. Itälän ehdotuksen.

Asia on loppuun käsitelty.

7) Lakialoite laiksi rintamasotilastunnuksen myöntämisestä vuosina 1945—1950 merimiinojen raivaukseen osallistuneille Suomen kansalaisille

Lähetekeskustelu
Lakialoite 18/1995 vp (Paasio ym.)

P u h e m i e s : Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

Keskustelu:

Ed. P a a s i o : Arvoisa puhemies! Lyhyesti totean, että kyseessä on saman sisältöinen, samaa tarkoittava aloite kuin viime valtiopäivillä tehty aloite, joka ajan puutteen vuoksi ja parista

muustakin syystä jäi käsittelemättä. Kyse on lyhyesti siitä, että vuosina 1946—1950 miinanraivausta suorittaneet Suomen kansalaiset ovat jääneet rintamasotilaskäsitteen ulkopuolelle ja näin ollen vaille rintamasotilastunnusta. Kuitenkin he toimivat sodanomaisissa olosuhteissa, sodasta johtuvissa olosuhteissa, jotka eivät juurikaan poikenneet niistä olosuhteista, joissa miinanraivaajat varsinaisen sodan aikana toimivat. Näin ollen aloitteen tarkoituksena on oikaista epäkohta, joka on syntynyt siitä, että nämä miinanraivaajat eivät ole saaneet rintamasotilastunnusta, vaikka se heille kiistattomasti kuuluu.

Kaikkein joustavinta olisi, jos hallitus voisi tämän asian hoitaa pois päiväjärjestyksestä, mutta siltä varalta, että tämä, toisin kuin uskon, alkaa viivästyä, olemme tämän aloitteen tehneet, aloitteen, jossa on arvovaltaisia allekirjoittajia erittäin monesta eduskuntapuolueesta.

Ed. Tiilikainen : Arvoisa puhemies! Vuosina 1945—50 suoritettiin mittava miinanraivaus Suomen alueella sodan jälkeen. Raivaukseen joutuivat osallistumaan monet ikänsä ja tehtäviensä puolesta rintamamiespalvelukseen osallistumattomat henkilöt, jotka eivät sen vuoksi ole rintamamiestunnusta saaneet. He ovat kuitenkin suorittaneet työnsä sodan ajan olosuhteissa ja samoja vaaroja uhmaten kuin rintamamiesveteraanit, ja monet heistä ovat aikanaan menettäneet henkensä ja vielä useampi vammautunut eliniäksi.

Lakiehdotuksen hyväksyminen on minun mielestäni kunniaavelkamme näille sotiemme miinanraivaukseen varsinaisen rauhanteon jälkeen osallistuneille. He ovat taanneet sen, että kansalaisillamme on ollut turvallinen Suomi, turvalliset vesialueet sodan jälkeen, ilman että heitä on siitä muistettu. Esitän lämpimästi lakiehdotuksen hyväksymistä.

Sosiaali- ja terveysministeri M ö n k ä r e : Arvoisa puhemies! Nämä miinanraivaajien asiat samoin kuin 1926 syntyneiden asiat ja eräitten muittenkin ryhmien asiat ovat sosiaali- ja terveysministeriön työkentässä päivittäin esillä. Ensi viikolla on koolla ihmisiä, eri järjestöjen ja ministeriön edustajia tilaisuudessa, jossa me pohdimme tätä kokonaisuutta, niitä ongelmia, joita veteraanietuuksien myöntämisessä tällä hetkellä päivittäin tulee esille. Yritämme löytää jotakin positiivista ja yhteistä ratkaisua näille asioille, mutta minkä sisältöinen ratkaisu tulee olemaan, siitä en pysty tässä vaiheessa sanomaan. Olen

vedonnut veteraanijärjestöihin ja pyytänyt heiltä yksimielistä kannanottoa kaikista auki olevista kysymyksistä.

Ed. Kemppainen: Arvoisa puhemies! On harmi, että hallitus ei ole tässä lähtenyt liikkeelle, vaan on oltu pakotettuja tähän aloitteen. Nyt kuultiin ministerin vastaus. Ei se ollut ajanpuutteen vuoksi, miksi edellisellä hallituskaudella tämä asia raukesi, vaan sen takia, että lakiesitys sisällöltään ei ole toteuttamiskelpoinen. Tässä on monta puutetta.

Ensinnäkin se periaate, että nimenomaan on ollut osallistuttava sotaan, on rintamiesveteraanitunnuksen tekijä. Sen ulkopuolella olevien muistaminen kunniavelkana tai muuten vaatii erillistunnuksen. Jos tästä periaatteesta poiketaan, niin tulee aivan mahdoton tilanne. Sitä paitsi lakiesitys on puutteellinen siltä osin, että tämä ei huomioi muita ryhmiä, jotka olivat vastaavissa olosuhteissa sodan jälkeen. Heitä ovat olleet kauppalaivastossa palvelevat ja muutamat muut ryhmät. Tosin heitä ei ole monta kappaletta.

Toteuttamiskelpoinen vaihtoehto tässä oli se, että olisi muodostettava erityistunnus ja sitten kerättävä ne ryhmät, jotka tähän olisivat oikeutettuja. Sen tyyppistä lakiesitystä hallitukselta toivoisimme hyvin pikaisesti. Tästä oli muun muassa viime kaudella sosiaali- ja terveystieteiden kunnalta melko selvä esitys ja velvoite, että tässä pian ryhdyttäisiin toimenpiteisiin.

Sosiaali- ja terveysministeri Mönkäre: Arvoisa puhemies! Juurihan kerroin, että hallitus on ollut tässä aloitteellinen. Edellisen hallituksen aikana ministeri Huuhtanen veti erään erityisryhmän asian viime hetkellä pois hallituksen listalta. Se on ihan oikein, mitä ed. Kemppainen kertoi erilaisten ryhmien erilaisista toiveista ja oikeutuksesta saada rintamatunnus. Meillä on jo erillisiä tunnuksia. Koko tunnusasia on hyvin monimutkainen, ja se on laajennettu käsittelemään erilaisia etuuksia erilaisille ryhmille. Tästä asiasta me yritämme saada nyt jonkinlaista selvyttä.

Oma tavoitteeni on se, että 50 vuotta sodan päättymisen jälkeen me saisimme tässä asiassa jonkinlaisen rauhan aikaan jo veteraanien asioiden kohdalla. Mutta toinen argumentti on, että koko Suomen kansa osallistui noina aikoina erittäin vaikeissa olosuhteissa tämän yhteiskunnan rakentamiseen. Hyvin monet kokevat, että siitä pitäisi saada erilliskorvausta. Rintamalla palvel-

leiden osalta asia on täysin selvä. Heille kuuluu rintamatunnus ja sen edellyttämät etuudet. Muiden kohdalla yritämme keksiä jotakin rakentavaa ratkaisua ja saada sen yksissä tuumin aikaan, mutta asia on vaikea.

Ed. Viljamaa (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On todella hyvä, että sosiaali- ja terveysministeriö on ottanut tämän asian aktiivisesti työstettäväksi. Jyväskylässä olivat viime viikolla koolla vuonna 26 syntyneet miehet, jotka olivat joutuneet viimeisenä eränä, lähes lapsina, 17—18-vuotiaina tehtäviin, asepalvelukseen. Minusta tässä yhteydessä myös heidän asemansa tulee huomioida. He eivät ole järjestäytyneet. Jos järjestöjen välillä on ristiriitoja, niin se ei saa olla vaikuttamassa asiaan, vaan asia sinänsä. Toivon, että myös vuonna 26 syntyneiden asia otetaan tässä yhteydessä esille.

Sosiaali- ja terveysministeri Mönkäre: Herra puhemies! Osa vuonna 26 syntyneistä asevelvollisista osallistui rintamalla taisteluihin. Noin 5 000—6 000 heistä ei joutunut rintamalle, ja he ovat olleet nimenomaan erityisen loukkaantuneita ja pahoillaan siitä, että heille ei ole rintamatunnusta myönnetty. Tutkimme tällä hetkellä mahdollisuutta jonkinlaisen kuntoutusetuuden saamiseen heille. Siinä yhteydessä on tuotu esille, että silloin tulevat esille miinanraivaajat, tulevat esille myös esimerkiksi kaikki sairaanhoitajat, jotka ovat sodan aikana osallistuneet tämän tyyppiseen maanpuolustustyöhön. Etsimme juuri sitä rajaa, pitääkö antaa kaikille, kenelle ei pidä antaa ja mitä pitää antaa itse kullekin, ottaen huomioon, että rintamalla taistelleet ovat erityis- asemassa tietenkin. Voi sanoa, että kyllä yhteiskunnan, eduskunnan ja hallituksen asenne tähän asiaan on varmasti myönteinen. Näiden ihmisten uhrauksen arvo ymmärretään, mutta nyt etsimme oikeudenmukaista ja toteutettavissa olevaa ratkaisua.

Ed. Lamminen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On todella hyvä kuulla, mitä ministeri Mönkäre sanoi. Toivottavasti tämä asia saadaan pois päiväjärjestyksestä. Tätä asiaa on palloeltu minunkin aikani yli kahdeksan vuotta. Jo vanhassa systeemissä, kun rintamatunnuksia on jaettu, on tapahtunut tiettyjä, heikkouksia, että jos on päivän tai kaksikin päivää ollut sotatoimialueella, on oikeutettu saamaan rintamatunnuksen, kun taas vastaavasti paljon vaarallisempaa työtä tehnyt ei ole rintamatun-

nusta saanut, kuten esimerkiksi miinanraivaajat. Otettakoon ne 10 000 vai mitä niitä olikaan, erilisryhmät, jotka kuuluvat samaan joukkoon kuin miinanraivaajatkin, vaikka oman tunnuksensa alle, mutta on hyvä, että ministeri Mönkäre on ottanut asian ihan aktiivisesti käsiteltäväkseen ja että siihen tulisi pian selvyys.

Ed. A i t t o n i e m i : Rouva puhemies! Viime sotiin osallistuneet ovat saaneet tiettyjä tosin vähäisiä etuja rintamamiestunnuksen liityn, mutta sitten on tällainen marginaaliryhmä, jos näin voi sanoa, jossa keskeisimpiä ovat juuri miinanraivaukseen osallistuneet sekä vuonna 26 syntyneet, joita on, niin kuin ed. Lamminen sanoi, palloteltu vuodesta toiseen. Mielestäni tämä asia pitäisi hoitaa niin kuin entinen mies, joka, kun ei ollut oikein selvillä siitä, kenelle on velkaa, kutsui kaikki velkojat tietynä sunnuntaina kirkon viljamakasiiniin eteen ja maksoi velat pois. Tässä olisi sama yhteiskunnan kannalta, että hoidettaisiin tämä homma selkeästi, ettei siitä puhuttaisi, se on yhteiskunnalle häpeäksi. Tosin siinä on yksi ongelma ja se on se, että itseään tosi rintamakarhuina pitävät eivät hyväksy saman tunnuksen alle heitä, jotka ovat tätä marginaaliryhmää. Mutta ei kai eduskunta sen perusteella päätöksiä tee, vaan oikeudenmukaisuuden. Kannatan tätä näkemystä ja olen ollut aikaisemminkin mukana juuri näiden ryhmien etujen ajamisessa omalta vähäiseltä osaltani. Nyt pitäisi panna kuntoon tämä kerralla. Se olisi yhteiskunnalle kunniaksi, jos näin voidaan sanoa.

Ed. K o k k o n e n : Arvoisa puhemies! Pyyisin puheenvuoron ennen kuin ministeri Mönkäre oli ehtinyt kertoa ajatuksistaan.

Yhdyn niihin käsityksiin, jotka ed. Kemppainen ja ministeri Mönkäre ovat täällä lausuneet. Jos me otamme uusia ryhmiä rintamasotilastunnuksen piiriin, täytyy kyllä miettiä juuri tämä seikka, että meillä on kovin paljon erityisesti naisryhmiä, jotka ovat tehneet hyvin raskasta, hyvin uhrautuvaa työtä ja ovat vailla rintamasotilastunnusta luonnollisista syistä.

Toivon, että, kuten ministeri Mönkäre totesi, 50 vuotta sodan jälkeen saamme rauhanomaisen ratkaisun tähän asiaan. Uskon, että hänen linjansa, niin kuin hän on sitä täällä kuvannut, on kyllä oikea tässä kysymyksessä.

Ed. P a a s i o : Arvoisa puhemies! Tämä keskustelu osoittaa jo sen, että on vaarana, että kun

kaikkia ongelmia ei voida ratkaista, niin mitään ongelmaa ei sitten ratkaista. Jos ed. Kemppainen haluaa tehdä jostakin muusta ryhmästä aloitteen, hän on vapaa tekemään sen. Varmasti voin sen myös allekirjoittaa.

Kysymys miinanraivaajien kohdalla kuitenkin on poikkeavista olosuhteista, sodanomaisissa olosuhteissa toimimisesta, sodasta johtuvissa olosuhteissa toimimisesta ja olosuhteissa, joissa hyvin moni nimenomaan sen toiminnan johdosta myös menetti henkensä. Olen samaa mieltä niitten kanssa, jotka ovat täällä esittäneet, että me olemme heille sen velkaa.

Ongelmana tässä nyt on ehkä se, että taas pallotellaan seuraavat kahdeksan vuotta, ellei kaikkia marginaaliryhmiä saada tähän yhtä aikaa. Luulen, että tälle saattaa olla sen kaltainen ratkaisu, että aloitetaan jostakin päästä tämän ongelman ratkaisu. Toivotan hallitukselle kyllä ponnisteluissaan menestystä, ei minulla ole mitään sitä vastaan, että laajempikin ratkaisu tähän tulee. Olennaista on vain se, että tämä asia täytyy ratkaista. Viime vuonna tätä koskevan adressin allekirjoitti 167 kansanedustajaa, siis eduskunnan määränemmistö jopa. Tämä osoittaa sen, että tämä on poliittisen tahdon varainen asia. Onko mahdollista vai ei antaa rintamasotilastunus, sen ratkaisee eduskunta sillä valtuudella, jonka se on Suomen kansalta saanut. Sen jälkeen se on mahdollista, jos eduskunta niin päättää, ja tästä juuri on kysymys.

Sosiaali- ja terveysministeri M ö n k ä r e : Arvoisa puhemies! Arvostan kovasti käytyä keskustelua. Se antaa tiettyä tukea ajatuksille, joita itsellenikin on ollut. Tässä vaiheessa tulee mieleeni se, että miinanraivaajat ja vuonna 26 syntyneet, joilla on sotilaspassi, olisivat oikeutettuja tietynlaisiin etuuksiin. Nyt on ongelmana se, ovatko ne rintamamiestunnuksesta koituvat etuudet vai pitääkö tehdä erilainen etuuspaketti, jotta rintamalla taistelleet ovat siinä asiassa selvästi etuoikeutetussa asemassa. Tällä linjalla ajattelu nyt liikkuu, ja asiassa aion tehdä työtä ihan pikaisesti.

Ed. T i i l i k a i n e n : Arvoisa puhemies! Täällä on epäilty sitä, että miinanraivaajat eivät olisi erityisryhmä. Se on kuitenkin toiminut ase kädessä aseellisessa palveluksessa, ja kaikki siitä tulleet vainajat ja vammautuneet ovat lähinnä sankarivainajiin ja sotainvalideihin rinnastettavia syystä, että heidät on vammauttanut ja tappanut sota-ase.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Täysistunto lopetetaan kello 13.53.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen

P u h e m i e s : Eduskunnan seuraava täysistunto on ensi maanantaina kello 14.
